

EU:s budget och fonder 2021-2027

På regional och lokal nivå är fonderna inom EU:s sammanhållningspolitik ett viktigt finansieringsverktyg för att förverkliga insatser i den regionala utvecklingsstrategin. Under 2014-2020 satsar EU inom ramarna för sammanhållningspolitiken ca 1,5 miljarder kronor för att få fler människor i arbete, främja företagande, forskning och innovation och övergången till en koldioxidsnål ekonomi i Skåne-Blekinge. Satsningarna växlas upp med ungefär lika mycket medel av lokala, regionala och nationella aktörer. Därtill kommer de insatser och de utvecklingsmedel som kommer skånska aktörer till del genom de gränsöverskridande samarbetena inom Interregprogrammen. Förberedelserna inför kommande programperiod är i full gång och från EU:s sida värnar man fortsatt regionernas möjlighet att utvecklas med hjälp av EU:s fonder och program, samtidigt som Storbritanniens utträde och nya utmaningar bland annat kring migration påverkar prioriteringarna. EU-kommissionen föreslår en ökad EU-budget, men med en sänkning av sammanhållningspolitiken och jordbrukspolitiken på ungefär 5-6 % vardera till förmån för ökade satsningar på bland annat forskning och innovation, miljö, utbildning samt digitalisering. Budgetförslaget förhandlas nu i EU-parlamentet och mellan medlemsstaterna innan en gemensam budget för 2021-2027 kan beslutas.

Inom sammanhållningspolitiken destinerar man medel till specifika geografier för att arbeta med regionernas specifika utmaningar. Organisationer kan söka finansiering för projekt i så väl en Skåne-Blekingegeografi som över nationsgränser för samarbetsprojekt med regioner i vår närgeografi (Interreg). Fonderna inom sammanhållningspolitiken i nästa programperiod föreslås bidra till följande tematiska prioriteringar:

- Ett smartare Europa; för att främja konkurrenskraft, digital transformering, entreprenörskap och innovation
- Ett grönare Europa; övergången till renare energi, energieffektivitet, förnyelsebar energi
- Ett mer sammanhängande Europa; mobilitet, hållbara transporter, ICT
- Ett mer socialt Europa; Sociala pelaren, livslångt lärande, hälsa
- Ett Europa närmare medborgaren; Stöd till lokala utvecklingsstrategier och hållbar stadsutveckling.

Enligt liggande förslag ska mer utvecklade regioner som Skåne använda 85 % av tilldelade regionalfondsmedel till de första två prioriteringarna.

Utöver fonderna under sammanhållningspolitiken ger EU:s andra fonder även möjlighet till samarbetsprojekt inom specifika teman med aktörer runt om i EU. Skånska aktörer deltar exempelvis i projekt finansierat av EU:s forskningsprogram Horizon, miljöprojekt genom programmet LIFE liksom infrastrukturprojekt inom programmet Connecting Europe Facility. Projekten söks i stor konkurrens och innebär ökad finansiering för utvecklingsinsatser i Skåne.

I den kommande budgetperioden för EU pratar man mycket om synergier mellan fonderna, hur regionerna kan satsa på sina styrkeområden för att bygga ett mer konkurrenskraftigt Europa (smart specialisering), och man ser gärna att regionalfonden bidrar till strukturförändringar och kapacitetbyggande för aktörer att kunna ta sig an projekt inom exempelvis Horizon. En annan nyhet i förslaget är att socialfonden slås samman med hälsoprogrammet och bildar ESF+. Kommissionen föreslår även åtgärder för att förenkla för stödmottagare att söka och genomföra projekt.

En hel del i kommissionens förslag vad gäller sammanhållningspolitiken är intressant och stämmer överens med regionala positioner. En del kvarstår dock kring att tydliggöra hur tänkta insatser och möjligheter ska ske i praktiken. Det Region Skåne gör nu är att värna att regionerna får vara med i den nationella nivåns förhandlingar och i processen framåt för att fonderna ska utgöra bra verktyg för regional utveckling. Region Skåne deltar i påverkansarbetet genom dialoger med nationell nivå (via SKL och direkt med Näringsdepartementet), gemensamma positioner med övriga svenska regioner, samt deltagande i Brysselbaserade samarbetsorganisationer likt Conference of Peripheral and Maritime Regions (CPMR) bland annat.

Användandet av fonderna styrs av förordningar. I innevarande programperiod hade Region Skåne en samordnande roll i framtagandet av Skåne-Blekingeprogrammen så väl som för Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak. Region Skåne har aviserat att vi gärna tar en aktiv roll i framtagandet av de nya programmen och har beredskap för eventuellt regeringsuppdrag kring detta.

Vilka är Skånes prioriteringar inför kommande period? Hur ska vi gemensamt använda de framtida EU-programmen för genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin? Vilka förutsättningar har Skåne att konkurrera om medel i de Brysselbaserade programmen likt forskningsprogrammet Horizon? Vilka insatser i den regionala utvecklingsstrategin kan vara möjliga att göra med hjälp av EU-projekt? Vilka utvecklingsinsatser gör vi med fördel tillsammans med grannregionerna? (Interreg-projekt)

Mer läsning:

- Kommissionens sida om den framtida budgeten: EU budget for the future (ENG)
https://ec.europa.eu/commission/future-europe/eu-budget-future_en
- Kommissionens sida om den framtida sammanhållningspolitiken (SE)
http://ec.europa.eu/regional_policy/sv/2021_2027/
- Region Skånes yttrande angående EU-kommissionens förslag. Dnr Region Skåne: 1802066